

**Заболотня Т.С.,**  
*студентка 3 курсу Економіко-правового відділення,  
спец. 071 «Облік і оподаткування»,  
Первомайський коледж Національного університету  
кораблебудування імені адмірала Макарова,  
Науковий керівник – Гавриленко Н.В. – к.е.н., доцент  
кафедри Обліку і економічного аналізу*

## **МЕТОДИ СКОРОЧЕННЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

Дотримання податкової дисципліни є найважливішим фактором захисту фінансових інтересів господарюючих суб'єктів, що забезпечується спеціалізованими інститутами контролю за реалізацією податкових відносин. Податковий менеджмент, який базується на законодавчо встановлених правилах стягнення податків і примусовій мотивації до їх виконання, покликаний реалізувати стратегічні цілі податкової політики, використовуючи комплекс правових та економічних інструментів, важелів і стимулів. Однак недосконалість сучасної практики оподаткування та функціональної структури податкових органів призвели до посилення конфлікту інтересів. Істотні затрати на виконання податкових вимог завдають відчутної шкоди процесам економічного розвитку, що сприяє скороченню інвестиційної активності, уповільненню оборотності капіталу, розширенню сфери тіньової економіки, що, в свою чергу, призводить до зниження надходжень до бюджетів різних рівнів.

Аналіз досліджень теоретичних і практичних питань організації податкового адміністрування показав, що в даний час базові принципи і методичні аспекти діяльності податкових органів по мобілізації доходів до бюджетної системи і її подальше вдосконалення з позицій правомірності і справедливості знаходяться в центрі уваги цілого ряду представників науки і практики, серед яких можна виділити Гавриленко Н.В. [1], Горобінську І.В. [2], Іванова Ю.Б. [3], Загороднього А.Г. [4], Крисоватого А.І. [3], Кізими А.Я. [3], Карпову В.В. [3] та інших.

Разом з тим, багато питань організації та методики податкового менеджменту у системі бухгалтерського обліку вивчені недостатньо і потребують подальшого дослідження. На основі проведеного дослідження були виділені основні напрямки розвитку податкового адміністрування, що дають можливість істотно скоротити трансакційні витрати учасників податкових відносин, які включають в себе:

1) визначення сфери проведення заходів податкового контролю на централізованому або децентралізованому рівні в залежності від економічності і технологічних можливостей узагальнення результатів перевіркової і моніторингової діяльності; 2) активізацію превентивної функції податкового адміністрування на основі перехресного проведення контрольних заходів та взаємодії різних органів державної влади та місцевого самоврядування; 3)

розширення сфери застосування електронних і мультимедійних технологій у відносинах з участю платників податків, податкових адміністраторів та інших зобов'язаних осіб (податкових агентів, банків); 4) відновлення на основі єдиної системи обліку платників податків і відомостей про належні їм майнові об'єкти моніторингу відповідності витрат одержуваним доходам, що дозволяє забезпечити синергетичний ефект заходів державного контролю, здійснюваного як в цілях запобігання втрат бюджетної системи, так і в рамках реалізації стратегії протидії корупції.

Було також досліджено основні напрями вдосконалення системи податкового адміністрування на сучасному етапі економічного розвитку: впровадження системи податкового консультування для підвищення якості організації податкових відносин і скорочення трансакційних витрат, характерних для податкового адміністрування. На сучасному етапі економічного розвитку впровадження інституту податкового консультування необхідно для платників податків, особливо категорії масового обслуговування, зважати на наявність наступних факторів: 1. Розвиток нормативного регулювання умов оподаткування веде до ускладнення законодавства, знижує рівень розуміння податкових правил і оперативність адаптації платників податків до умов, що змінилися. 2. Потреба в індивідуальній професійній допомозі пристосована до конкретних проблем платника податків виходячи з практичної ситуації, яка склалася. 3. Активний характер процесу консультування, що передбачає попередження зростання податкового навантаження і мінімізацію витрат по сплаті податків в рамках чинного законодавства. 4. Податкова проблематика передбачає комплексний підхід на підставі об'єднання багатьох сфер професійного знання (сфери права, економіки, фінансів, бухгалтерського обліку, технологічних процесів).

#### **Список використаних джерел**

1. Гавриленко Н.В. Застосування фінансової звітності для оцінки податкового тягаря малих і середніх підприємств Миколаївського та Одеського регіонів / Н.В. Гавриленко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 3. – с. 26-29.
2. Горобінська І.В. Аналіз податкового навантаження та його вплив на динаміку ділової активності / І.В. Горобінська // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №10. – с.26-32.
3. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізіма А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент. – К.:Знання, 2008. – 525 с.
4. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів : Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2005. – 714 с.